

Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Lekárska fakulta
Ústav sociálnej a behaviorálnej medicíny

UČEBNÝ PLÁN PREDMETU

Akademický rok 2023/2024

Názov predmetu: Sociálna medicína

Podmieňujúce predmety: Sociálna práca

Študijný program: Verejné zdravotníctvo - bakalársky

Forma štúdia: denná

Kategória predmetu: povinný

Obdobie štúdia: 2. rok, 2. sem.

Forma výučby: prednáška/cvičenie/kontrolované samošt.

Rozsah výučby: 1/2/3 hod./týždeň

Forma ukončenia: skúška

Počet kreditov: 3

Týždeň	Prednášky: Utorok 08:00 – 09:30 (NVT) PG	Cvičenia: Utorok 09:45 – 11:15 PG
1. (7) 12.02.-16.02.	Systém sociálnej ochrany na Slovensku. Mgr. Marta Nemčíková, PhD. 13.02.2024	Úvod do predmetu a podmienky absolvovania. Mgr. Marta Nemčíková, PhD. 13.02.2024
2. (8) 19.02.-23.02.		Syndróm CAN. Zdravotné a sociálne dôsledky. Služby krízovej intervencie. MVDr. Marcela Linková PhD. 20.02.2023
3. (9) 26.02.-01.03.	Sociálnoprávna ochrana detí, starších osôb a osôb so zdravotným postihnutím. Mgr. Marta Nemčíková, PhD. 27.02.2024	Nezamestnanosť a bezdomovectvo ako zdravotný a sociálny problém. Mgr. Marta Nemčíková, PhD. 28.02.2024
4. (10) 04.03.-08.03.		Návšteva vybraného zariadenia krízovej intervencie. Mgr. Marta Nemčíková, PhD. 05.03.2024
5. (11) 11.03.-15.03.	Legislatíva upravujúca poskytovanie sociálnej starostlivosti v SR - Zákon NR SR č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia. Mgr. Marta Nemčíková, PhD. 12.03.2024	Nelátkové závislosti ako zdravotný a sociálny problém. MUDr. Marcela Linková, PhD. 12.03.2024
6. (12) 18.03.-22.03.		Špecifiká zdravotnej a sociálnej starostlivosti o ľudí so zmyslovým zdravotným postihnutím. Návšteva organizácie zameranej na sociálnu pomoc nevidiacim a slabozrakým osobám (ÚNSS) Mgr. Marta Nemčíková, PhD. 19.03.2024
7. (13) 25.03.-29.03.	Legislatíva upravujúca poskytovanie sociálnej starostlivosti v SR - Zákon NR SR č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách. Mgr. Marta Nemčíková, PhD. 26.03.2024	Špecifiká zdravotnej a sociálnej starostlivosti o ľudí s telesným zdravotným postihnutím. Mgr. Marta Nemčíková, PhD. Mgr. Marta Nemčíková, PhD. 26.03.2024
8. (14) 01.04.-05.04.	Rektorské voľno 02.04.2024	Rektorské voľno 02.04.2024

9. (15) 08.04.-12.04.	Poradenstvo ako súčasť poskytovania zdravotnej starostlivosti. Sociálne predpisovanie ako súčasť integrovanej zdravotnej starostlivosti. <i>Mgr. Marta Nemčíková, PhD.</i> 09.04.2024	Špecifiká zdravotnej a sociálnej starostlivosti o prisťahovalcov a Rómov. <i>Mgr. Marta Nemčíková, PhD.</i> 09.04.2024
10. (16) 15.04.-19.04.		Možnosti sociálnej pomoci osobám vyššieho veku. Návšteva vybraného pobytového zariadenia sociálnych služieb. <i>Mgr. Marta Nemčíková, PhD.</i> 16.04.2024
11. (17) 22.04.-26.04.	Domáce násilie. Zdravotné a sociálne dôsledky. Služby krízovej intervencie. <i>MVDr. Marcela Linková PhD.</i> 23.04.2024	Špecifiká zdravotnej a sociálnej starostlivosti o ľudí s duševným zdravotným postihnutím. <i>MVDr. Marcela Linková, PhD.</i> 23.04.2024
12. (18) 29.04.-03.05.		Špecifiká zdravotnej a sociálnej starostlivosti z pohľadu študentov – prezentácia vybranej témy. <i>Mgr. Marta Nemčíková, PhD.</i> 30.04.2024
13. (19) 06.05.-10.05.	Integrovaná starostlivosť ako cesta k udržateľnosti zdravotných a sociálnych systémov. <i>MUDr. Zuzana Katreniaková, PhD.</i> 07.05.2024	Špecifiká zdravotnej a sociálnej starostlivosti z pohľadu študentov – prezentácia vybranej témy. <i>Mgr. Marta Nemčíková, PhD.</i> 07.05.2024
14. (20) 13.05.-17.05.		Špecifiká zdravotnej a sociálnej starostlivosti z pohľadu študentov – prezentácia vybranej témy. <i>Mgr. Marta Nemčíková, PhD.</i> 14.05.2024

Podmienky pre absolvovanie predmetu:

1. 100 % účasť na cvičeniach, maximálne 3 ospravedlnené absencie na cvičení za semester.
2. Povinná účasť na 4 prednáškach.
3. Spracovanie a **prezentácia** pridelenej témy v príslušnom výučbovom týždni.
4. Úspešné zvládnutie **ústnej skúšky**.
5. V prípade, že výučba prebieha dištančnou formou, prostredníctvom aplikácie MS Teams, prosíme študentov, aby mali k dispozícii aj audio-vizuálne pripojenie tj. možnosť komunikovať prostredníctvom zvuku a obrazu.

Odporúčaná literatúra:

1. Hamulák, J. a kol. Sociálna ochrana osôb so zdravotným postihnutím v pracovnom práve a práve sociálneho zabezpečenia. Právnická fakulta UK v Bratislave, 2022. Dostupné online: https://www.flaw.uniba.sk/fileadmin/praf/Pracoviska/Katedry/KPPSZ/Publikacne_vystupy/Subory_na_stranku/Socialna_ochrana_osob_so_zdravotnym_postihnutim.pdf
2. Móricaová, Š., Bartošovič, I., Hegyi, L. Znevýhodnené skupiny vo verejnom zdravotníctve. Vysokoškolská učebnica. VEDA, Bratislava 2013, ISBN 978-80-224-1278-0. 144 s.
3. MPSVaR SR. Správa o sociálnej situácii obyvateľstva Slovenskej republiky za rok 2022. Dostupné online: https://institutsocialnejpolitiky.gov.sk/wp-content/uploads/2023/09/spravaSoSSR_2022_final-1.pdf
4. MPSVaR SR – MZ SR. Stratégia dlhodobej starostlivosti v Slovenskej republike. Integrovaná sociálno-zdravotná starostlivosť. 2021. Dostupné online: <https://www.employment.gov.sk/files/sk/rodina-socialna-pomoc/socialne-sluzby/strategia-dlhodobej-starostlivosti-sr/strategia-dlhodobej-starostlivosti-sr-sept-2021.pdf>
5. MZ SR. Aktualizácia Strategického rámca starostlivosti o zdravie pre roky 2014 - 2030. Jún 2022. Dostupné online: <https://health.gov.sk/?strategia-v-zdravotnictve>
6. Repková, K., Brichtová, L. Sociálna ochrana starších osôb a osôb so zdravotným postihnutím – vybrané aspekty. Epos, Bratislava 2009. ISBN 978-80-8057-797-1. 463s.
7. Zákony NR SR Z. z. v znení neskorších predpisov:
  - č. 448/2008 o sociálnych službách
  - č. 447/2008 o peňažných príspevkoch na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ŤZP
  - č. 36/2005 o rodine
  - č. 305/2005 o sociálno-právnej ochrane detí a sociálnej kuratele.

Špecifika zdravotnej a sociálnej starostlivosti z pohľadu študentov - témy

1. Jeden deň - 24 hodín v živote vodiča - každodenné prekonávanie bariér a sociálna pomoc pre osobu s telesným zdravotným postihnutím
2. Náhla cievna mozgová príhoda - navrhnete možnosti terciárnej prevencie a sociálnej pomoci pacientovi a jeho blízkym
3. Diabetická neuropatia - navrhnete možnosti terciárnej prevencie a sociálnej pomoci pacientovi a jeho blízkym
4. Diagnóza Schizofrénia a jej možné dopady na rodinný, pracovný a spoločenský život dospelého človeka
5. Na konkrétnom príklade zhodnoťte pozitíva a negatíva poskytovania domácej opatrovateľskej služby z pohľadu klienta a z pohľadu formálneho opatrovateľa
6. Navrhnete možnosti dostupnej sociálnej pomoci pacientovi s vybraným zhubným nádorovým ochorením.
7. Na konkrétnom príklade opíšete poskytovanie komplexnej starostlivosti v hospici.
8. Spoločnosť očarená štihlou - uveďte príklady rôznych diét propagovaných na internete a kriticky zhodnoťte ich možné dopady na zdravie populácie.
9. Pacient v informačnej dobe - Ako pristupovať k pacientom, ktorí veria hoaxom a šarlatánom. Uveďte príklady takýchto javov a navrhnete možnosti efektívnej komunikácie.
10. Vakcinácia a antivax hnutie. Ako pristupovať k ľuďom odmietajúcim povinnú vakcináciu (napr. vakcíny, ktoré sa podávajú v ranom detstve).
11. Čo sa môže stať, ak chýba psycho-hygiena a sociálna opora v živote zdravotníckych pracovníkov – uveďte príklady
12. Instagram a TikTok - posuďte ich krátkodobý a dlhodobý vplyv na duševné a fyzické zdravie adolescentov.
13. Na základe dostupných odborných štúdií zhodnoťte očakávané dopady pandémie COVID-19 na duševné zdravie adolescentov (analýza 5-6 vybraných štúdií).
14. Popíšte proces zdravotných prehliadok migrantov pri vstupe na územie SR.
15. Bezdomovec - cez konkrétne príklady (organizácie, projekty, iniciatívy) opíšete možnosti pomoci ľuďom bez domova v našich podmienkach.
16. Popíšte reálne možnosti (projekt, iniciatívu) pre zlepšenie zdravotného stavu Rómov v podmienkach SR.

Špecifika zdravotnej a sociálnej starostlivosti z pohľadu študentov - inštrukcie k spracovaniu tém

OBSAH

Cieľom úlohy je naučiť sa vyhľadávať, pracovať a odovzdávať relevantné informácie v oblasti sociálneho lekárstva. Pokúste o hlbšiu analýzu vybranej témy z pohľadu vlastných názorov a skúseností v prepojení na to, čo je o tejto problematike už známe. Výskumné správy, štatistické údaje, grafy a vlastné tvorivé spracovanie sú vítané. Pri vyhľadávaní relevantných zdrojov sa pokúste pracovať s databázami ako EBSCO, Medline, PubMed, Google Scholar či SCOPUS.

FORMA PREZENTÁCIE

PowerPoint prezentácia by mala trvať **7-10 minút** (cca 10-15 snímok) v nasledovnej štruktúre:

1. snímka – názov témy, meno a priezvisko prezentujúceho

2. snímka – obsah (štruktúra) prezentácie

3. snímka ... rozpracovanie témy podľa obsahu

predposledná snímka – krátke zhrnutie

posledná snímka – zoznam všetkých použitých informačných zdrojov (min. 7 zdrojov).

Príslušné informačné zdroje uvádzajte aj pri jednotlivých snímkach, vrátane zdrojov pri štatistických údajoch prevzatých z tabuliek, grafov a pod.

CITOVANIE POUŽITÝCH ZDROJOV

Norma STN ISO 690 2012 - Harvard system – príklady:

monografia/učebnica

GUZANIN, Štefan, Robert SABOVČÍK a Pavol KAČMÁR, 2004. Selected Chapters of Plastic and Reconstructive Surgery: vysokoškolské učebné texty. Košice: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Lekárska fakulta. ISBN 80-7097-557-1.

vedecký článok

DUBAYOVÁ, Tatiana et al., 2010. The impact of the intensity of fear on patient's delay regarding health care seeking behavior: a systematic review vyhľadání zdravotníckej starostlivosti. In: International Journal of Public Health. Vol. 55, no. 5, p. 459-468. ISSN 1661-8556.

internetové zdroje

SPEIGHT, J. G., 2005. Lange's Handbook of Chemistry [online]. London: McGraw-Hill.[cit. 2009.06.10.] ISBN 978-1-60119-261-5. Dostupné na: http://www.knovel.com/web/portal/basic_search/display?_EXT_KNOVEL_DISPLAY_boo kid=1347&_EXT_KNOVEL_DISPLAY_fromSearch=true&_EXT_KNOVEL_DISPLAY_se archType=basic

Posledná úprava: 05.03.2024
MUDr. Zuzana Katreniaková, PhD.
Garant predmetu